

Memo

Aan:	Gemeenteraad Oude IJsselstreek
Cc:	
Van:	College B&W
Datum	11 oktober 2022
Zaaknummer:	458226
Onderwerp:	Septembercirculaire 2022

---

1. Inleiding

In deze memo staan de effecten van de septembercirculaire 2022. De septembercirculaire 2022 geeft over het algemeen een positief beeld voor komende jaren. Alleen voor 2025 is de berekening negatief. Het Rijk houdt rekening met loon- en prijsontwikkelingen voor alle jaren. Raam je tegen constante prijzen, dan neem je de alleen de loon- en prijsontwikkeling voor het eerstvolgende jaar, 2023, mee. Het accres wordt vanaf 2024 gecorrigeerd met de nominale loon en prijsontwikkeling van het Centraal Planbureau. Deze correctie is hoger dan het accres, vandaar het negatieve effect. Zo'n 2/3 van de Nederlandse gemeenten hanteert de systematiek van constante prijzen.

De septembercirculaire 2022 geeft het beeld weer van de Miljoenennota van het Rijk. De Miljoenennota wordt traditioneel op Prinsjesdag gepresenteerd. De septembercirculaire 2022 geeft een geactualiseerd beeld van de meicirculaire 2022. Voor de gemeente Oude IJsselstreek is de meicirculaire 2022 de basis voor de begroting 2023-2026. De effecten van de septembercirculaire 2022 zullen niet in de begroting 2023-2026 worden verwerkt. Dit zal voor 2022 gebeuren bij de jaarrekening 2022 en voor 2023 en verder bij de 1^e Berap 2023 en Voorjaarsnota 2024.

In deze septembercirculaire 2022 zijn onder andere opgenomen, de accresontwikkeling, de extra toekenning energietoeslag, uitvoeringskosten omgevingswet, voorschot plafond BTW compensatiefonds en de eenmalige rijksbijdrage van 1 miljard voor 2026.

2. Effecten Septembercirculaire 2022

De effecten van de septembercirculaire 2022 zetten we af tegen de meicirculaire 2022. Binnen het algemene deel en sociaal domein deel zijn bedragen geormerkt via taakmutaties of decentralisatie/integratie uitkeringen. Het uiteindelijke effect op het saldo oftewel vrij besteedbare deel wordt onderaan zichtbaar.

	2022	2023	2024	2025	2026
Verschil in totale uitkomst van de circulaires (x 1.000)					
Totaal A.U. volgens Septembercirculaire 2022	78.090	78.758	80.796	82.460	77.296
Totaal A.U. volgens Meicirculaire 2022	76.008	77.725	80.531	82.854	75.997
Verschil :	2.082	1.033	265	-394	1.299
Septembercirculaire 2022					
a. w.v. ten gunste / ten laste van A.U. overig	289	593	162	-168	786
b. w.v. ten gunste / ten laste van A.U. sociaal domein	1.793	440	103	-226	513
Totaal:	2.082	1.033	265	-394	1.299
Waarvan geormerkte bedragen	1.711	34	29	-47	-42
Waarvan sociaal domein	580	434	102	-151	583
Effect op het begrotingssaldo	-209	565	133	-196	758

Toelichting op de afwijkingen

a. Algemene uitkering overig

In het algemene deel van de algemene uitkering nemen we de bedragen mee die buiten het sociaal domein vallen. Hieronder worden deze afwijkingen toegelicht.

September 2022 - Meicirculaire 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene uitkering	*bedragen x 1.000				
Ontwikkeling algemene uitkering	-469	565	981	1.263	648
Voorschot plafond BTW compensatiefonds	260				
Nominale correctie loon/prijsstijging (effect raming constante prijzen)			-848	-1.459	-1.835
Eenmalige rijksbijdrage 2026 van € 1 mld					1.945
Decentralisatie - Integratie uitkeringen					
Omgevingswet (geormerkt)	421				
Wet Kwaliteitsborging bouwen (geormerkt)	69	28	28	28	28
Leerlingenvervoer Oekraïne (geormerkt)	8				
Totaal	289	593	162	-168	786
Geormerkte bedragen	499	28	28	28	28
Effect op begrotingssaldo	-209	565	133	-196	758

Ontwikkeling algemene uitkering

Hieronder vallen de ontwikkeling van het accres, de uitkeringsfactor en de hoeveelheidsverschillen in de maatstaven. Voor 2022 is de ontwikkeling van de algemene uitkering negatief. De voordelen bevinden zich in het sociaal domein door hoeveelheidsverschillen. De ontwikkeling van het accres vanaf 2023 betreft alleen de ontwikkeling van het loon en prijsgedeelte. Het volumegedeelte is vastgezet, wat leidt tot minder schommelingen binnen het accres van de algemene uitkering.

Voorschot plafond BTW compensatiefonds

De totale ruimte onder het plafond BTW compensatiefonds voor 2022 is toegenomen. Voor 2022 wordt hiervan al een voorschot uitgekeerd van € 320 miljoen. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 660.000. Wij hadden al gerekend met een voorschot van € 400.000, per saldo is het effect € 260.000.

Nominale correctie loon/prijsstijging (effect raming constante prijzen)

Vanaf 2024 wordt het accres gecorrigeerd met de nominale loon en prijsontwikkeling. Dit is het effect van het ramen tegen constante prijzen. Voor de jaren geeft dit een negatief effect, omdat de loon en prijsontwikkeling van het Centraal Planbureau hoger zijn dan het accres. Voor de Oude IJsselstreek loopt deze negatieve correctie op van € 848.000 in 2024 naar € 1.835.000 in 2026.

Eenmalige rijksbijdrage 2026

Het huidige kabinet regeert tot en met 2025. Voor 2026 neemt men nog geen besluiten en wordt er ook gewerkt aan een nieuwe financieringssysteem. Bij de miljoenennota is besloten om alvast € 1 miljard toe te voegen aan de algemene uitkering voor gemeenten. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 1.945.000.

Omgevingswet

Het Rijk draagt bij aan de transitiekosten 2022 in de aanloop van de invoering van de omgevingswet. Voor de jaren later worden de bedragen in een latere circulaire bepaald. Voor de gemeente Oude IJsselstreek is dit voor 2022 € 421.000.

Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB)

De (Wkb) treed naar verwachting vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Hieronder vallen onder andere bouwmeldingen, gereed meldingen en informatieverstrekking van de start en einde van bouwwerkzaamheden. Gemeenten ontvangen in 2022 een extra bijdrage voor de inwerkingtreding van de WKB en vanaf 2023 voor de uitvoering. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 69.000 in 2022 en € 28.000 vanaf 2023.

Leerlingenvervoer Oekraïne

Uit de Oekraïne komen mensen naar Nederland, waaronder veel kinderen en jongeren onder de 18 jaar. We zien dat scholen en gemeenten enorme inspanningen leveren om deze leerlingen onderwijs te bieden, waaronder in sommige gevallen ook het vervoer naar school. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. Gemeenten ontvangen een bijdrage in de gemaakte kosten. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 8.000.

Geormerkte bedragen

De Omgevingswet, Wet Kwaliteitsborging Bouwen en Leerlingenvervoer Oekraïne worden budgettair neutraal verwerkt als geormerkte bedragen en hebben daardoor geen invloed op het begrotingssaldo.

b. Sociaal domein

In het sociaal domein van de Algemene uitkering nemen we mee de bedragen die in de gemeente Oude IJsselstreek binnen de “hekjes” vallen. Hieronder worden de afwijkingen toegelicht.

September 2022 - Meicirculaire 2022		2022	2023	2024	2025	2026
Sociaal domein		*bedragen x 1.000				
Decentralisatie WMO		142				
Integratie WMO 2007 (WMO HH)		150				
Decentralisatie Jeugd		176				
Decentralisatie participatie		112				
Toerekening Sociaal domein (effect ontwikkeling algemene uitkering)			435	103	-151	583
	subtotaal	580	435	103	-151	583
Decentralisatie/Integratie-uitkeringen						
Participatie klassiek (geoormerkt)		27				
Maatschappelijke begeleiding statushouders (geoormerkt)		71				
Gezond in de stad (geoormerkt)		12				
Taakmutaties						
Energietoeslag (geoormerkt)		1.069				
Asiel (geoormerkt)		44	95	73		
Landelijke vreemdelingen voorziening (geoormerkt)		-10				
Uitvoeringskosten SVB PGB WMO / Jeugd (geoormerkt)			-70	-73	-75	-70
Participatie IPS regeling (geoormerkt)			-20			
	Totaal	1.793	440	103	-226	513
	Geoormerkte bedragen	1.213	6	1	-75	-70
	Effect op begroting sociaal domein	580	434	102	-151	583

Voor 2022 is via een clusterberekening van de algemene uitkering nog te specificeren naar de verschillende decentralisaties in het sociaal domein. Vanaf 2023 is de herijking van het gemeentefonds verwerkt en passen wij een berekening toe om het aandeel sociaal domein te bepalen.

Ontwikkeling decentralisaties 2022

De positieve effecten op de verschillende decentralisaties 2022 worden veroorzaakt door aanpassingen aantallen door het Rijk.

Toerekening Sociaal domein

Vanaf 2023 kiezen wij ervoor om de hekjes rondom het sociaal domein te behouden. Het effect van de ontwikkeling algemene uitkering heeft ook een aandeel in het sociaal domein. Het aandeel sociaal domein is bepaald op 43,5% op basis van historische cijfers.

Participatie klassiek

Het Rijk stelt € 10 miljoen beschikbaar voor Sociale Werkbedrijven als gevolg van exploitatietekorten tijdens de coronapandemie over de periode 1 januari 2022 – 1 april 2022. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 27.000.

Maatschappelijke begeleiding Statushouders

Gemeenten ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders en hun gezinsleden een bijdrage van € 2.370 per persoon. Voor de Oude IJsselstreek is dit in 2022 € 71.000.

Gezond in de stad (GIDS)

Per abuis is bij de meicirculaire 2022 de verhoging van de GIDS gelden niet verwerkt. De verhoging geeft de gemeenten de mogelijkheid om de gezondheid van inwoners in een lage sociaal economische positie duurzaam te verbeteren. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 12.000.

Energietoeslag

Het Rijk heeft besloten om de energietoeslag voor inwoners die leven van 120% van het sociaal minimum te verhogen naar € 1.300. Het Rijk heeft besloten om voor 2023 ook nog eens € 1.300 te reserveren. Hiervoor wordt de algemene uitkering nog aangepast. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 1.069.000. Hiervan is € 97.000 voor uitvoeringskosten beschikbaar.

Asiel (Inburgering)

Gemeenten ontvangen een extra bijdrage in 2022-2024 om inburgeraars goed op te vangen. Voor de Oude IJsselstreek is dit € 44.000 in 2022, € 95.000 in 2023 en € 73.000 in 2024.

Landelijke Vreemdelingen Voorziening

Het pilotprogramma Landelijke Vreemdelingen Voorziening wordt verlengd, maar overgeheveld naar een specifieke uitkering (SPUK). Vandaar dat middelen aan de algemene uitkering worden onttrokken. Voor de Oude IJsselstreek is het effect € 10.000 negatief.

Uitvoeringskosten SVB PGB Trekkingsrechten WMO / Jeugd

De VNG en het ministerie van VWS zijn overeengekomen om met ingang van 2023 een structureel bedrag uit te nemen uit het gemeentefonds ten behoeve van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor de Oude IJsselstreek is het effect ruim € 70.000 negatief.

Participatie Individuele Participatie en Steun (IPS) regeling

Voor de Regeling vergoeding Individuele plaatsing en steun (IPS) voor de gemeentelijke doelgroep is in totaal € 21,5 miljoen beschikbaar. Volgens een bestuurlijk afspraak dragen gemeenten de helft bij van de uitgaven van de subsidie. Daarom wordt eenmalig in 2023 € 10,75 miljoen uitgenomen uit het gemeentefonds (cluster Participatie). Dit programmageld is bestemd voor de inzet van IPS trajecten voor de re-integratie van mensen met een ernstige psychische aandoening of een zogenoemde common mental disorder via een subsidieregeling. Voor de Oude IJsselstreek is het effect € 20.000 negatief.

Consequentie aanpassing werkwijze hekjes

In de programmabegroting 2023-2026 is de werkwijze rondom de hekjes in het sociaal domein anders vormgegeven dan eerder. Voor een toelichting verwijzen wij u naar de programmabegroting. Op basis van de bijstellingen uit deze septembercirculaire zal de reserve sociaal domein in 2023 reeds de maximale omvang bereiken.

3. Risico's en verwachtingen

Onzekerheid WOZ waarden mutaties

Vermoedelijk zijn de WOZ waarden mutaties voor 2023 onjuist opgenomen in de septembercirculaire 2022 voor het jaar 2023. Deze WOZ waarden mutaties worden negatief gecorrigeerd op de algemene uitkering. Als er in een gemeente hoge WOZ waarden geregistreerd staan, heeft de betreffende gemeente meer ruimte om OZB te heffen. Vandaar dat het Rijk dit negatief corrigeert op de algemene uitkering. Het negatieve effect voor 2023 zal voor de Oude IJsselstreek naar schatting ca. € 500.000 bedragen. Omdat het vermoeden nog niet is bevestigd door het Rijk, benoemen we deze als een risico en nemen op dit moment geen negatieve stelpost op. Als het vermoeden in één van de volgende circulaires wordt bevestigd, zullen we deze verwerken.